

UMMÆLI

Áttu at gjørt Óla til heiðursdoktara

– Tað er ikki óvanligt aðrastaðni, at vísindamenn, sum gera kollveltandi rannsóknir, fáa heiður fyri tær. Vit hava í Føroyum eitt fróðskaparsetur við eini søgudeild, og tað hevði ikki verið heilt av leið hjá teimum at gjørt Óla til heiðursdoktara fyri hetta merkisverda avrik, skrivar Zakarias Wang í ummæli av nýggjastu bókini hjá Óla Jacobsen

Zakarias Wang

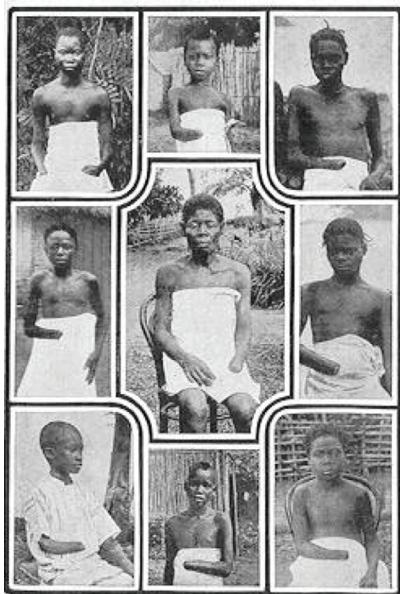
Tað er ein sera merkisverd bók, sum Óli Jacobsen hevur skrivað um Dánjal Jákup Danielsen, vanliga kallaður Dollin.

Sum kunugt fór Óli fyri nøkrum árum síðani undir at skriva um gravirnar í gamla kirkjugarðinum í Havn. Hann royndi at finna fram til hvørji tey fólkin vóru, sum givin vóru, og eydnaðist tað honum at fáa fatur á avvarðandi, sum vistu nakað um tey deyðu. Burtur úr hesum komu nógvar greinir í Sosialinum, sum hava glett mong fólk um alt Føroya land.

Men ein grøv var ringt at fáa nakað at vita um. Tað var grøvin hjá Daniel J. Danielsen. Har stóð á gravsteininum, at hann hevði verið trúboðari í Congo. Men har vóru eingi avvarðandi, sum vistu nakað. Treiskur sum Óli er, fór hann so at leita, og tað, sum kom burtur úr, var ikki minni enn ein sensatió. Bókin um hesa avdúking er nú við góðari grund givin út á enskum og hevur vakt miklan ans millum søgumenn um allan heim.

Tað vísti seg nevnliga, at maðurin í hesi grøvini er ein av teimum fáu føroyingunum, sum hevur havt týdning í heimssøguni! Men hesin týdningur hevur verið forfjónaður so væl, at eingin yvirhøvur hevur vitað av mannin og avrik hansara, fyrr enn Óli fann røttu keldurnar. Sum kunugt er veruleikanna hav óendaligt, men tað er tigandi, til settir verða tí skilagóðir spurningar. Óli megnaði at seta teir røttu spurningarnar, og burtur úr ti kom ein søga, sum ikki er minni spennandi enn nøkur kriminalroman.

Fyrst fáa vit nógv at vita um mannin. Hann kom úr



Myndirnar hjá Dollanum, sum skakaðu heimin

smáum korum, føddur í KeyptmannaHAVN. Mamman var føroysk, faðirin var danskur, og foreldrini giftust ikki. Mamman kom aftur til Føroya við soninum. Hon giftist her og fekk fleiri børn. Dánjal Jákup fór sum so mangur út í stóru verð har hann gjørdist maskinmaður og sigldi víða hvar. Fyri aldarskiftið varð hann frelstur og fekk starv

á áardamparum á Kongo-ánni í tænastráðum. Hann gjørdist sjálvur trúboðari. Hann var heldur sjálvstøðugt hugsandi, og tá hann eftir at hava verið skipari á damparanum sum bretski konsulin Roger Casement sigldi við fyri at síggja ræðuleikarnar sum belgiar gjørdur her niðri fyri at noyða bygðafólkini at útvega sær gummi, kom hann til Bretlands og fór at halda fundir um hesar hendingar. Hetta var gjørt uttan góðkenning frá leiðsluni í missiðsfelagsskapinum, og tiskil varð hann frákoyrdur og kom til Føroya, har hann síni síðstu tíggju ár saman

við konuni prædikaði víða hvar og vann brøðrunum stóra undirtøku.

Tað sum er serligt við kanningini hjá Óla, er at hann prógvar, at tað vóru myndir av ræðuleikunum sum fingur mannahugsanina at broytast, soleiðis at fólk vendu sær í andstygd frá tí yvirgangi, sm stýrið hjá Leopold kongi skipaði fyri í hesum landi. Óli prógvar, at tað var Dánial Jákup, sum hevur tikið tær mest ræðandi

myndirnar, og nú hava teir søgumenn, sum viðgera hetta evnið, boygt seg fyri próvførsluni hjá Óla.

Tað er ikki óvanligt aðrastaðni, at vísindamenn, sum gera kollveltandi rannsóknir, fáa heiður fyri tær. Vit hava í Føroyum eitt fróðskaparsetur við eini søgudeild, og tað hevði ikki verið heilt av leið hjá teimum at gjørt Óla til heiðursdoktara fyri hetta merkisverda avrik.

Óli Jacobsen: Daniel J. Danielsen and the Congo: Missionary Campaigns and Atrocity Photographs. Brethren Archives & Historical Network, Tórshavn 2014

OLAF UMBOÐAR TAÐ ÓNDA Á PALLI

FØROYSKI SJÓNLEIKARIN OLAF JOHANNESSEN SPÆLIR ADOLF EICHMANN Í NÝGGJUM SJÓNLEIKI, SUM UMMÆLARAR KALLA SUVERENAN.

Les samrøðu við Olaf í Vikuskifti hesaferð.

KLUMMAN HJÁ HØGNA DJURHUUS

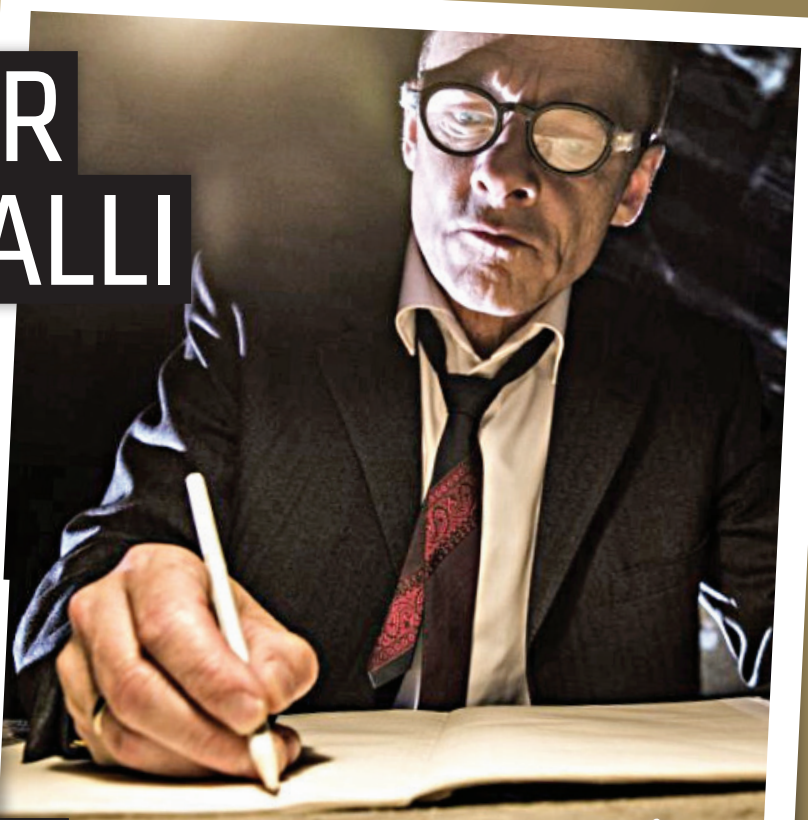


Í teiginum »Umførafturum« hugleiðir Høgna Djurhuus um gerandisdagin, upplivingar, tíðarrák og annað.



MONICA STAUSS

Um heystið koma allir sansirir til sín rætt. Monica Stauss Joensen hugleiðir um heystið.



í Sosialinum fríggjadagin

VIKUSKIFTI